

■ **بازنگری فاجعه ایراس**

روز یکشنبه ۱۲ تیر ۶۷ مطابق ۳ ژوئیه ۱۹۸۸ هواپیمای ایرباس هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران با ۲۷۴ مسافر و ۱۶ خدمه فرودگاه بندرعباس را به مقصد دوبی ترک کرد. سطح پرواز این هواپیما ۱۴۰۰۰ پا تعیین شده بود. ساعت ۱۰:۲۴ به وقت محلی، سطح پروازی ۱۲۰۰۰ پا را گزارش کرد و از آن لحظه به بعد دیگر تماسی از طرف خلبان گرفته نشد. در واقع در این لحظه، هواپیما مورد اصابت ۲ فروند موشک سطح به هوای ناو وینسنس ایالات متحده آمریکا قرار گرفته و در نزدیکی تنگه هرمز بین شارجه و بندرعباس در نزدیکی جزیره ایرانی «هنگام» منفجر شده و سقوط کرده بود. در این فاجعه تمام ۲۹۰ سرنشین هواپیما به شهادت رسیدند که ۶۶ کودک زیر ۱۲ سال و ۵۲ زن در میان قربانیان بودند و ۴۶ تبعه کشورهای یوگسلاوی، کویت، افغانستان، هندوستان، پاکستان، ایتالیا و امارات نیز از جمله وابسته نظامی پاکستان در ایران و خانواده‌اش در میان کشته‌شدگان بودند.

■ **شرح حادثه**

یک سال پس از تجاوز رژیم عراق علیه ایران در سال ۶۰ حمله به کشتی‌های تجاری در خلیج‌فارس آغاز شد و با اعلام مین‌گذاری سواحل بندر امام خمینی و حمله به ۲ کشتی تجاری در ۶۰/۱۰/۲۱ امنیت خلیج‌فارس توسط عراق مختل شد و به دنبال تحویل خلیج‌فارس سوپرااندار و ادامه این حملات که عراق به صراحت مسؤولیت آن را بر عهده می‌گرفت، شورای امنیت عکس‌العمل مناسبی نشان نداد ولی متعاقب انتساب چند حمله به ایران و شکایت شورای همکاری فاطمه قاسم‌آبادی:مهم‌ترین مطالبات زنان از رئیس‌جمهور آینده در حوزه مسائل اقتصادی چیست؟ اقشار مختلف زنان بر حسب موقعیت و شرایط خود چه انتظاری دارند برای بهبود اوضاع جامعه و موقعیت خویش؟ با یک اقتصاددان و محقق در حوزه اقتصاد خانوار در این زمینه گفت‌وگو کردیم.
دکتر لیلیاسادات زعفرانچی*، دکتری اقتصاد، پژوهشگر حوزه اقتصاد خانوار و عضو کارگروه مطالعات زنان و خانواده شوراییالی انقلاب فرهنگی است. او از مطالبات مهم و جدی زنان در آستانه انتخابات دوازدهمین دوره ریاست‌جمهوری‌می‌گوید.

■ **زنان خانه‌دار**

از نظر من یکی از مهم‌ترین بحث‌ها در حوزه امور زنان مرتبط با بحث زنان خانه‌دار است. صدای زنان خانه‌دار در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های اجرایی کشور شنیده نمی‌شود و متأسفانه در برنامه‌ریزی اجرایی نیز مصالح این گروه کمتر دیده شده است. در حال حاضر جمعیت زنان خانه‌دار بالغ بر ۲۰ میلیون نفر در کشور است ولی هیچ بانک اطلاعاتی جامعی از رصد و ارزیابی این گروه در دسترس نیست. بحث بیمه زنان خانه‌دار به دساتی ترازیک برای این گروه تبدیل شده و اگر چه این حداقل‌ترین مطالبه این گروه عظیم مولد سرمایه انسانی است، لزوما تنها نیاز آنان تلقی نمی‌شود. متأسفانه این داستان از دولتی به دولت دیگر بی‌نتیجه منتقل می‌شود. زنان خانه‌دار نیازمند رصد و برنامه‌ریزی کلملی در حوزه امنیت اقتصادی و فرهنگی بوده و شاید از جمله مطالبات اصلی این گروه جدی گرفته شدن و دیده شدن در فضای برنامه‌ریزی و اجرایی و سیاست‌گذاری کشوری است. تعیین تکلیف ارزش کار خانگی و تعیین جایگاه اقتصادی کار زنان خانه‌دار و همچنین تعیین نقشه‌راه این گروه جهت تحقق اقتصاد مقاومتی از برجسته‌ترین مسائل این گروه به شمار می‌رود.

■ **نیاز به کسب درآمد**

امروز بازار کار بر اساس جنسیت، افزایش نرخ

نگاهی دوباره به فاجعه حمله آمریکا به هواپیمای مسافری ایران

فقط ۲۹۰ نفر کشته شدند!

سرمزینی ایران و در آب‌های حوالی جزیره هنگام توسط ۲ موشک شلیک شده از ناو آمریکایی وینسنس – که خود به آب‌های سرزمینی ایران تجاوز کرده و در آن مستقر بود – مورد اصابت قرار گرفت و تمام مسافران و خدمه هواپیما به وضع اسفناکی به شهادت رسیدند. متعاقب این تجاوز آشکار، جمهوری اسلامی ایران، ۱۴ تیر ۶۷ طی نامه‌ای به رئیس شورای امنیت خواستار تشکیل جلسه فوری شورا برای رسیدگی به موضوع شد. روز ۲۵ تیر ۶۷ مطابق ۱۶ ژوئیه ۱۹۸۸ شورا تشکیل جلسه داد. از سوی جمهوری اسلامی ایران دکتر ولایتی، وزیر وقت امور خارجه ایران و از جانب آمریکا جورج بوش، معاون وقت رئیس‌جمهوری در جلسه حضور داشتند. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در فرازی از سخنان خود عنوان کرد: «حضور نظامی آمریکا در خلیج‌فارس تنها منادی مرگ و بی‌قانونی و شرارت بوده و جز ناامنی چیزی به ارمغان نیاورده است. عمل جانپاکارانه آمریکا در حمله به هواپیمای کشوری به هیچ‌وجه در قالب دفاع مشروع قابل توجیه نیست». شورای امنیت پس از استماع سخنان دکتر ولایتی و جورج بوش در جلسه شماره ۲۸۲۱ خود در تاریخ ۲۰ ژوئیه ۱۹۸۸ (۶۷/۴/۲۹) قطعنامه شماره ۶۱۶ را تصویب کرد. متن قطعنامه به شرح زیر است:

«شورای امنیت، با بررسی نامه مورخه ۵ ژوئیه ۱۹۸۸ جانشین نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران خطاب به رئیس شورای امنیت و با استماع بیانات نماینده جمهوری اسلامی ایران، وزیر امور خارجه علی‌اکبر ولایتی و سخنان نماینده ایالات متحده آمریکا معاون رئیس‌جمهور جورج بوش، با ابراز تاسف عمیق از اینکه یک هواپیمای غیرنظامی «ایران ایر» در پرواز برنامه‌ریزی شده بین‌المللی ۶۵۵، در پرواز بر فراز تنگه هرمز به وسیله موشک شلیک شده از ناو جنگی ایالات متحده آمریکا (وینسنس) منهدم گردید، با تاکید بر ضرورت تبیین حقایق سانحه توسط بازرسی بی‌طرفانه، بااضطراب عمیق از تشنج دائم‌التراید در منطقه خلیج (فارس):

۱- تاسف عمیق خود را از ساقط ساختن هواپیمای غیرنظامی ایران به وسیله موشکی که از یک ناو جنگی آمریکا شلیک شده و تسلیت عمیق خود را به خاطر از دست رفتن غم‌انگیز جان انسان‌های بی‌گناه ابراز می‌دارد.
۲- همدردی صمیمانه خود را به خانواده‌های قربانیان سانحه غم‌انگیز و دولت‌ها و کشورهای آنان اعلام می‌دارد.
۳- از تصمیم سازمان بین‌المللی هواپیمایی در پاسخ به درخواست جمهوری اسلامی ایران مبنی بر ایجاد گروه تحقیق برای بررسی تمام حقایق موجود و جنبه‌های فنی نیزجیره حوادث مربوط به این پرواز و انهدام هواپیما و همچنین از اعلام ایالات متحده آمریکا و جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تصمیم‌شان برای بررسی موضوع استقبال می‌کند.
۴- از تمام اعضای کنوانسیون ۱۹۴۴ شیکاگو درباره هواپیمای کشوری بین‌المللی درخواست می‌کند در آن مستقر بود – مورد اصابت قرار گرفت و تمام مسافران و خدمه هواپیما به وضع اسفناکی به شهادت رسیدند. متعاقب این تجاوز آشکار، جمهوری اسلامی ایران، ۱۴ تیر ۶۷ طی نامه‌ای به رئیس شورای امنیت خواستار تشکیل جلسه فوری و کامل قطعنامه ۵۹۸ شورا را به عنوان تنها مبنای حل جامع، عادلانه، شفافمندانه و پایدار منازعه میان ایران و عراق ابراز و پشتیبانی خود را از دبیر کل برای اجرای این قطعنامه اعلام و خود را ملتزم به همکاری با دبیر کل برای تسریع در اجرای طرح اجرایی او می‌نماید».
در بررسی این قطعنامه، صرف نظر از کاربرد نام ناقصی به جای خلیج‌فارس و قطع نظر از ارتباطی که در قطعنامه بین مساله جنگ و ساقط ساختن هواپیمای ایرانی ایجاد شده یا پیش‌بینی نشدن محکومیت و جبران خسارت وارده و سایر مسؤولیت‌های ناشی از حمله، مشاهده می‌شود که شورای ایکناو با آنکه یک مرجع فنی و تکنیکی و بالاترین ارگان مسؤول امنیت و سلامت پروازهای بین‌المللی است، به دنبال درخواست جمهوری اسلامی ایران برای تشکیل جلسه رسیدگی به موضوع و پس از بررسی در تاریخ ۱۳۶۷/۴/۲۳ (۱۴ ژوئیه ۱۹۸۸) به صدور بیانیه بسنده کرد و در آن ضمن ابراز تاسف عمیق و همدردی و با تاکید بر اصل عدم کاربرد زور علیه هواپیماهای غیرنظامی، کاربرد سلاح علیه یک هواپیمای مسافری (بدون ذکر جزئیات) را تقبیح کرد و هیاتی را مامور رسیدگی به موضوع کرد. قطعنامه شورای امنیت از نظر محتوا و کلمات به کار رفته در آن، از بیانیه شورای ایکناو قوی‌تر و محکم‌تر است. مضاف بر اینکه با توجه به ساختار شورای امنیت و جو فشار و تهدیدی که در هنگام تصویب قطعنامه ۶۱۶ علیه جمهوری اسلامی ایران وجود داشت و نیز وضعیت جبهه‌های جنگ، می‌توان صدور قطعنامه ۶۱۶ را نوعی موفقیت برای جمهوری اسلامی ایران به حساب آورد. جمهوری اسلامی ایران علاوه بر شورای امنیت و شورای ایکناو شکایت خود را در دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه نیز مطرح کرد. در بررسی سانحه مشخص شد هواپیمای مسافری بر فراز آب‌های سرزمینی ایران مورد هدف واقع شد و در حالی که مسکنات سقوط کرده و در این تهاجم ناو وینسنس به آب‌های سرزمینی ایران تجاوز کرده است. قبل از این واقعه نیز توسط نیروهای آمریکایی، به هواپیماهای گشت ایرانی از لحظه برخاستن از باند بندرعباس تا لحظه فرود اخطار داده می‌شد. معنای این اقدام آن است که نیروهای آمریکایی حتی بر فراز خاک جمهوری اسلامی ایران نیز هواپیماهای ایرانی را مورد تهدید قرار می‌دادند. ۸ ژانویه ۱۹۸۸ آمریکاییان مرتکب نقض حریم هوایی ایران برای رهگیری شدند. از دیگر سو نیروهای آمریکایی بدون مجوز شورای

امنیت در منطقه حضور پیدا کرده و با نقض بی‌طرفی در خلیج‌فارس علیه ایران و به نفع عراق عملا در کار بازرسی کشتی‌ها از نسوی جمهوری اسلامی ایران ممانعت به عمل می‌آوردند و نیز مقابل تهاجم عراق به کشتی‌های تجاری ساکت بوده و برابر عمل متقابل ایران عکس‌العمل نشان می‌دادند و تا آنجا پیش رفتند که سکوهاي نفتی ایران و کشتی ایرانی «ایران اجر» را مورد حمله قرار داده و به آتش کشیدند. ماده ۲ منشور ملل متحد همه اعضا را از تهدید همه یا زور یا استعمال زور علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی هر کشوری که با مقاصد ملل متحد مبنایت داشته باشد، منع کرده است. نیروهای نظامی آمریکا مستقر در آب‌های خلیج‌فارس و دریای عمان در زمان حادثه و قبل از آن عملا تمامیت ارضی ایران را با استفاده از انواع ترندفا مورد تجاوز قرار دادند و به نحای مختلف کشتی‌ها و هواپیماهای ایران را تهدید کردند. حمله آمریکا به هواپیمای مسافری در حریم هوایی ایران و در مسیر هوایی بین‌المللی مشخص بود و اعلام شد نقض قاعده حقوقی عدم توسل به زور و همچنین نقض آشکار تمامیت ارضی یک دولت عضو سازمان ملل است. همچنین مصداق کامل تجاوز مندرج در بند «ب» ماده ۳ ضمیمه قطعنامه تعریف تجاوز مورخه ۱۹۷۴ مجمع عمومی سازمان ملل است که کاربرد هر نوع سلاح توسط یک دولت علیه سرزمین دولت دیگر و محاصره بنادر یا سواحل یک دولت از سوی نیروهای مسلح دولتی دیگر را از مصادیق تجاوز دانسته است و بالاخره بند «ت» ماده مزبور مبین آشکار تجاوز آمریکا به ناوگان هوایی دولت جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود. هر چند مجمع عمومی سازمان ملل در قطعنامه ۳۱۴ توجه شورای امنیت را به تعریف تجاوز جلب و به آن توصیه کرده است که در احراز تجاوز، تعریف مزبور را به نحو مقتضی راهنمای خود قرار دهد اما عملا شورای امنیت در قضیه مطروحه با جو حاکم بر شورا از کنار موضوع گذشته و دولت ایران را به اجرای قطعنامه ۵۹۸ سوق داده است و در نهایت حمایت کامل نسبت به ایمنی هواپیماهای بین‌المللی و بویژه ممنوعیت مطلق توسل به زور که در ضمیمه دوم کنوانسیون شیکاگو مورد تاکید قرار گرفته و به صورت قاعده مسلم حقوق بین‌الملل درآمده، از طرف شورای امنیت کاملا نادیده گرفته شده است. عنصر تخصصی امنیت ملل متحد یعنی ایکناو نیز از مسائل سیاسی به دور نمانده و به جای بررسی فنی و ارائه طریق به شورای امنیت به ابراز تاسف و تسلیت به بازماندگان سانحه پرداخت. به دلیل حاکمیت چنین اوضاعی بر سازمان ملل متحد، آمریکا پس از سرنگونی هواپیما اعلام کرد در نظر ندارد هیچ تجدید نظری در دستورات جنگی موجود به عمل آورد و با تشکیل نیروهای شورای امنیت برای برقراری امنیت در خلیج‌فارس به کرات مخالفت کرد.

منبع: پایگاه «انقلاب دوم»

شاغل ناکام بوده است؟ همواره قید هزینه برای حدود ۴-۳ میلیون زن شاغل باعث شده هر طرح حمایتی متوقف و به دلیل هزینه‌بر بودن حذف شود حال آنکه در اکثر کشورها که دارای جمعیت بالایی از زنان شاغل هستند، حمایت‌های جدی از زنان شاغل با در نظر گرفتن «هزینه فایده» اتفاق افتاده است. متأسفانه ما در مورد حمایت‌های حداقلی هم بالاتکلیف هستیم. برای مثال افزایش مرخصی زایمان از ۶ ماه به ۹ ماه همچنان به صورت مشخص دنبال نشده است.

■ **نقش زنان در اقتصاد مقاومتی**

در نهایت بحث من در حوزه اقتصاد مقاومتی است. اگر قرار است برای اقتصاد مقاومتی روی اقشار مختلف تمرکز کنیم، یکی از اصلی‌ترین اقشار برای حوزه اشتغال مولد و تولید، بخش زنان هستند که ممکن است بخش اعظم آنان خانه‌دار باشند. ما باید بتوانیم با تجهیز شبکه‌های ای تی و اطلاع‌رسانی بخش‌های متشاغل خانگی، این گروه مولد را با حوزه اقتصاد مقاومتی فعال کنیم. متأسفانه من برنامه‌ای مناسب برای عملیاتی شدن در بازه زمانی کوتاه و بلندمدت ندیده‌ام و امیدوارم این در آینده حل شود.

■ **انتظارات در حوزه اقتصاد مقاومتی بر آورده نشده**

البته انتظار می‌رفت با توجه به نامگذاری اقتصادی چند سال پیاپی و اهمیت آن از منظر رهبری، در حوزه اقتصاد مقاومتی ما اکنون درباره مصادیق اجرا شده در حوزه زنان بحث کنیم و نسه به طور مجدد بر الزام پیگیری این امر در حوزه اجرایی اما متأسفانه طرحی کامل و جامع مبتنی بر جنسیت را تاکنون بنده سراغ ندادم و با این توصیفات ما زمان را تا حدودی از دست داده‌ام. امیدوارم زنان و مسائل مربوط و همچنین مطالبات این گروه صرفا در زمان انتخابات مد نظر قرار نگیرد. ما با بانوان این سرزمین برای تمام داشته‌هایمان محترمیم.

■ **عضو مجمع زنان جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی**

نگاهی دوباره به فاجعه حمله آمریکا به هواپیمای مسافری ایران

شنبه ۲ اردیبهشت ۱۳۹۶

یادآوری ۲۴

متن کتاب «تبه‌ری میسان»، نویسنده فرانسوی درباره حادثه ۱۱ سپتامبر

دروغ بزرگ

اگر داستان مقامات که حملات به تروریست‌های خارجی نسبت داده می‌شد، صحیح باشد، چرا باید مانع تحقیقات کنگره و مطبوعات شد؟ آیا ما شاهد یک تغییر سیاسی نیستیم که خیلی قبل از ۱۱ سپتامبر طراحی شده بود؟ چندین مرتبه در نیم قرن اخیر سیاسی کرده است قوانینی به تصویب برساند که از برملا کردن اعمال دولت جلوگیری به عمل آورد و خادمان جامعه و روزنامه‌نگاران را به خاطر این برملاسازی تحت تعقیب قرار دهد.

در نوامبر ۲۰۰۰، سناتور بی‌نهایت مرتجع ریچارد شلمی که در آن زمان ریاست کمیته جاسوسی سنرا را برعهده داشت، درخواست تصویب قانون سری بودن اعمال دولت را داشت که توسط پرزیدنت بیل کلینتون وتو شد. ریچارد شلمی دوباره در آوریل ۲۰۰۱ به این اقدام مبادرت ورزید و امیدوار بود با عکس‌العمل مساعدی از طرف پرزیدنت بوش مواجه شود. لایحه تحت مذاکره بود که ناگهان حملات ۱۱ سپتامبر روی داد و بخش‌هایی از آن در قانون جاسوسی ۱۳ دسامبر ۲۰۰۱ الحاق واحد بلافاصله، دادگستری کل جان کشرافت واحد جدیدی به وجود آورد که وظیفه آن بررسی راه‌های جلوگیری از درز اطلاعات سری بود. قرار بود در مدت ۶ ماه گزارشی ارائه شود اما قبلا وب‌سایت‌های (Web sites) رسمی متعددی حذف شده بودند؛ اطلاعات مربوط به افراد حذف شده بودند به دلیل اینکه محتویات آنها می‌توانست منجر به این شود که تروریست‌ها از آنها اطلاعات سری استنتاج کنند. قوه قضائیه، تحقیقات کنگره و مطبوعات، یعنی همه نیروهای مفید خنثی و عقیم شده‌اند، در حالی که قوه مجریه اختیاراتی برای خودش قائل شده است که وارد سیاست‌های داخلی شده که قبلا توسط سنرا و ارتش در خارج آزمایش شده‌اند. تاسیس اداره امنیت داخلی (OHS) که توسط پرزیدنت بوش در تاریخ ۲۰ سپتامبر به کنگره اعلام شد، فقط در تاریخ ۸ اکتبر مشرووعیت یافت. این یک اقدام موقت که حاصل شرایط باشد، نبود بلکه حکایت از یک تغییر اساسی سیستم حکومت آمریکا بود.

بنابراین، دولت بین امنیت داخلی و خارجی تفاوت قائل می‌شد. مدیر اداره امنیت داخلی همتراز مشاور امنیت ملی (کاندولیزا رایس) خواهد بود. هر کدام ریاست شورای عالی خواهند داشت؛ شورای امنیت داخلی و شورای امنیت ملی وظایف آنها در موارد متعددی داخل پسیدا می‌کرد. همچنین پرزیدنت بوش یک نفر را به عنوان معاون مشاور امنیت ملی جهت نظارت بر فعالیت‌های ضدتروریستی گمارده است، اگرچه این شخص گزارش‌هایش را برای کاندولیزا رایس می‌فرستد اما این گزارش‌ها باید در دسترس تام ریچ هم قرار بگیرند. این پست کلیدی به زنرال وین آ. داینینگ واگذار شد که بویژه سابقه قلدرمایی دارد. در میان دیگر مسائل، داینینگ مسؤول نیروی عملیات مخصوص برای شبکه عقب‌مانده بود. او همچنین به همکاری بین ۲ شورا در اداره نفوذ استراتژیک نظارت خواهد کرد که مسؤولیت آن تاثیر گذاشتن بر افکار و دولت‌های خارجی خواهد بود. اداره امنیت داخلی اختیارات گسترده‌ای دارد که با گذشت زمان تکامل خواهد یافت. مشکل بتوان گفت، نقشی قابل مقایسه با «داره بسیج جنگ» (OWN) در دوران جنگ دوم جهانی یا اداره سیاست ملی کنترلر مواد مخدر (ONDCP) داشته باشد که بر عملیات نظامی در آمریکای لاتین نظارت دارد. در هر حال، ما شاهد تسلط ارتش و سرویس‌های جاسوسی بر زندگی مردم هستیم. تاریخ‌نویسان چنین ضبط خواهند کرد که بیسن نوامبر ۲۰۰۰ فوریه ۲۰۰۲، دموکراسی، کنگره که توسط آفرینندگان و «علامیه استقلال» و قانون اساسی ایالات متحده تجسم شده بود، عملا به پایان رسید. با مرگ دموکراسی، دولت خداسالاری فاشیستی آمریکا متولد شد.

■ **تقصیر بن لادن است!**

صبح روز ۱۱ سپتامبر، هنگامی که CNN تصویری یکی از برج‌های مرکز تجارت جهانی را در حالی که شعله‌های آتش از آن به هوا برمی‌خاست نشان می‌داد، اما هنوز مشخص نبود آن اتفاق یک حادثه یا یک حمله بود، مفسران شبکه گزارش دادند که احتمالا اسامه بن لادن در آن کار دست داشته است. این فرضیه به تدریج تنها توضیح قابل قبول تلقی می‌شد. چنان حملاتی فقط می‌توانست کار یک هیولا باشد که شدیدا با دنیای متمدن بیگانه است، نرفتی بی‌منطق نسبت به غرب دارد و دست‌هایش غرق در خون بود.

ادامه دارد